

Załącznik nr 1 do uchwały nr 23 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 z dnia 16 maja 2023 r

Roczny Plan Działania na rok: 2023

Nazwa fiszki: Skalowanie modelu „Wygrana rodzina”

Wersja fiszki: 1

Numer i data uchwały Komitetu Monitorującego: .....

Informacje o instytucji opracowującej fiszkę:

Numer i nazwa Priorytetu: V Innowacje społeczne (Innowacyjne działania społeczne)

Instytucja: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Dane kontaktowe osoby (osób) do kontaktów roboczych (imię i nazwisko, adres e-mail, nr telefonu): Bartosz Siemiątkowski, Bartosz.siemiatkowski@mfi.pr.gov.pl, tel. 22 273 77 97

Numer i nazwa działania FERS: 05.01 FERS „Innowacje społeczne”

Fiszka Konkursu

Podstawowe informacje o Konkursie:

Cel szczegółowy w ramach którego realizowane będą projekty:

CP4.L - Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci, EFS+

Typ/typy projektów przewidziane do realizacji w ramach konkursu:

Skalowanie rozwiązań – dopracowanie (o ile będzie to konieczne) i zwiększenie wykorzystania nowych rozwiązań, stosowanych dotąd w ograniczonym zakresie lub o ograniczonym zasięgu.

Temat: Skalowanie modelu wzmacniania kapitału społecznego rodzin „Wygrana rodzina” w celu zwiększenia zasięgu jego wykorzystania.

Celem skalowania innowacji społecznych jest zapewnienie możliwości wykorzystania rozwiązań, które zostały już opracowane, ale miały dotąd ograniczony terytorialnie

bądź sektorowo zasięg oraz tych, które były stosowane przez pojedyncze podmioty i nie funkcjonują na dużą skalę.

W planowanym konkursie skalowaniu będzie podlegał Model Przeciwdziałania Dziedziczeniu Biedy KOKON. Został on opracowany, a następnie przetestowany w ramach projektu „Praski kokon” w ramach konkursu nr POWR.04.01.00-IZ.00-00-004/16 na makro-innowacje w temacie „Przerwanie procesu dziedziczonego ubóstwa na obszarach zdegradowanych”, który przeprowadziło Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (w czasie ogłoszenia konkursu Ministerstwo Rozwoju). Nabór był realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa: IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działanie: 4.1 Innowacje społeczne. Realizatorem projektu było partnerstwo w składzie: Miasto Stołeczne Warszawa (Lider), Stowarzyszenie Otwarte Drzwi, Fundacja Wspierania Rodzin "Korale", Stowarzyszenie Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL oraz we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej Dzielnicy Praga-Północ m.st. Warszawy.

Pojęcie biedy – na potrzeby konkursu – należy rozumieć jako występowanie następujących okoliczności:

- zamieszkiwanie na terytorium zdegradowanym społecznie i fizycznie oraz
- korzystanie z pomocy społecznej lub
- borykanie się z różnymi problemami społecznymi, np. nieaktywność na rynku pracy, problemy wychowawcze, bezradność życiowa, uzależnienia, przemoc.

Mimo generalnych tendencji do zmniejszania się zasięgu i głębokości biedy w Polsce, nie można zignorować faktu, że w kraju są gminy, przestrzenie miejskie, nazywane przez badaczy problemu ubóstwa i wykluczenia społecznego enklawami biedy. Następuje w tych miejscach proces dziedziczenia biedy – ubóstwo rodziców i sąsiedztwa powoduje biedę w dzieciństwie kolejnego pokolenia, które nie znając żadnych innych wzorów życia poza funkcjonowaniem w niedostatku materialnym, socjalnym i kulturowym, będzie je powielać w dorosłym życiu. Zjawisko to umacnia dysproporcje społeczne, różnicując możliwości życiowe człowieka w zależności od tego, w jakiej rodzinie, sąsiedztwie się wychowywał. A zgodnie z Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 „Podstawowym ideałem współczesnych społeczeństw jest równość szans życiowych. Realizuje się ona wtedy, gdy nierówności startu są niwelowane w trakcie dzieciństwa, na co dowodem jest

ograniczenie zjawiska dziedziczenia statusu po rodzicach do minimum”. Dzieci, które żyją w ubóstwie, są w gorszej sytuacji niż ich rówieśnicy, których problem biedy nie dotyczy, jeśli chodzi o dostęp do kluczowych usług niezbędnych dla ich harmonijnego rozwoju, zdobywania umiejętności społecznych, poznawczych i emocjonalnych. Dlatego, aby skutecznie przeciwdziałać zjawisku dziedziczenia biedy, konieczne jest skoncentrowanie się na działaniach na rzecz pokolenia znajdującego się na dwóch pierwszych etapach życia – w okresie wczesnego dzieciństwa i w okresie edukacji szkolnej. Należy wyrównywać szanse tego pokolenia poprzez działania ukierunkowane na niwelowanie barier w dostępie dzieci do wczesnej edukacji i opieki, opieki zdrowotnej, kształcenia, zdrowego odżywiania czy godnych warunków mieszkaniowych. Bowiern podejmowana w tym czasie interwencja społeczna ma kluczowe znaczenie dla poprawy jakości życia tych osób w życiu dorosłym. Nie wystarczy też udzielanie wsparcia indywidualnym osobom znajdującym się w trudnej sytuacji, ale należy objąć opieką całe rodziny, środowisko, w którym one funkcjonują, zaangażować do działania lokalną społeczność. Działania te muszą opierać się na aktywnej współpracy i współodpowiedzialności wszystkich interesariuszy – zarówno tych, do których pomoc jest kierowana, jak i tych, którzy jej udzielają. Bardzo istotnym jest też, aby uwzględniać podmiotowość oraz autonomię adresatów wsparcia, aby programy pomocowe były tworzone nie samodzielnie przez specjalistów, ale przy czynnym współdziałaniu samych zainteresowanych. Tylko wtedy możliwe będzie trafne odczytanie ich potrzeb, postaw, motywacji oraz oczekiwań. A to z kolei pozwoli właściwie zdiagnozować sytuację na danym terytorium, tj. zrozumieć, że jest to złożona, wieloaspektowa wiązka problemów, których rozwiązanie wymaga odejścia od schematycznego myślenia w kategoriach pojedynczych polityk i stworzenie interdyscyplinarnego, kompleksowego oraz skoordynowanego systemu wsparcia, opartego na działaniach środowiskowych. Właśnie takie podejście do rozwiązywania problemu międzypokoleniowej transmisji ubóstwa zostało zastosowane w „Modelu Przeciwdziałania Dziedziczeniu Biedy KOKON”. Nazwa modelu na potrzeby skutecznej realizacji celów konkursu, jakim jest wyskalowanie tego przedsięwzięcia, została zmieniona na model wzmacniania kapitału społecznego rodzin pn. „Wygrana rodzina”. Taki zabieg pozwoli uniknąć stygmatyzacji adresatów wsparcia jako gorszych, potrzebujących specjalnej troski, tylko od samego początku budować w nich będzie poczucie własnej wartości, stymulować do aktywnego pozytywnego zaangażowania.

Model oferuje zindywidualizowane, a zarazem wielodyscyplinarne i skoordynowane, oparte na działaniach środowiskowych wsparcie rodziny i jej poszczególnych członków. Dzięki takiemu podejściu rodzina zostanie wyposażona w narzędzia, które przyczynią się, w pierwszej kolejności, do zmiany świadomościowej. Następnie wzmocnione zostaną kompetencje społeczne i opiekuńczo-wychowawcze rodzin. A zaangażowanie do działań lokalnej społeczności, powoduje, że rodzina nie jest samotna w procesie zmiany, najbliższe otoczenie towarzyszy jej w dążeniu do lepszego wypełniania swoich funkcji i motywuje do pracy, która ma prowadzić do poprawy jej sytuacji życiowej. W trakcie całej współpracy z rodzinami realizowana jest praca środowiskowo-rodzinna.

Model oparty jest na 5 pryncypiach, które realizowane są łącznie.

KOMPLEKSOWOŚĆ WSPARCIA – wielodyscyplinarne oddziaływanie na całą rodzinę w różnych obszarach jej funkcjonowania.

SPERSONALIZOWANIE WSPARCIA – dostosowanie form i narzędzi pomocy pod kątem rzeczywistych, odpowiednio zdiagnozowanych potrzeb poszczególnych członków rodziny, ich gotowości do zmiany i indywidualnych możliwości.

KOORDYNACJA – współdziałanie asystenta rodziny z zespołem specjalistów z różnych dziedzin (np. psycholog, doradca zawodowy, doradca finansowy); jednocześnie asystent rodziny wypełnia zadanie koordynacji wsparcia na rzecz rodziny, z którą pracuje.

EMPOWERMENT – rozwijanie u rodzin indywidualnego poczucia kontroli oraz wpływu na własne życie oraz na funkcjonowanie społeczności lokalnej, wykorzystanie zasobów rodziny, jej poszczególnych członków oraz otoczenia.

DEINSTYTUCJONALIZACJA – odejście od opieki instytucjonalnej na rzecz opieki środowiskowej, świadczonej na poziomie lokalnej społeczności poprzez rozwój usług asystentów, animatorów czy korzystanie z rozwiązań takich jak oddziaływanie rodzin wspierających, pomoc sąsiedzka.

Realizacja wsparcia w ramach modelu rozpoczyna się od przeprowadzenia diagnozy rodziny jako całości jej poszczególnych członków, na podstawie której określone są kierunki pracy z tą rodziną. Podstawowy pakiet wsparcia obejmuje następujące elementy:

1. wsparcie asystenta rodziny,
2. wsparcie mentora ds. rozwoju dzieci i młodzieży,

3. inauguracyjny warsztat „Poznajmy się jako osoby niepowtarzalne i wyjątkowe”, rozpoczynający cykl edukacyjny w projekcie,
4. blok warsztatów dla rodziców z obszaru komunikacji,
5. warsztaty wyrównywania kompetencji społecznych dla dzieci i młodzieży,
6. doradztwo indywidualne z zakresu komunikacji dla rodziców,
7. warsztat „Komunikacja w rodzinie” realizowany po zakończeniu przez rodziców warsztatów z bloku tematycznego „Komunikacja” oraz warsztatów wyrównywania kompetencji społecznych przez dzieci,
8. warsztat „Bezpieczny dom”,
9. edukacja dla zdrowia psychicznego,
10. warsztat podsumowujący cały cykl działań edukacyjnych w podstawowym cyklu wsparcia - „Wychowanie do wartości i planowanie przyszłości, czyli scenariusze rodziną pisane”.

Na podstawie zaangażowania i efektów uczestnictwa w działania z pakietu podstawowego oraz rekomendacji specjalistów pracujących z rodzinami, podejmowana jest decyzja co do działań wspierających, którymi rodzina zostanie objęta w ramach pakietu rozszerzonego. Pakiet ten obejmuje cały szereg instrumentów wsparcia w różnych specjalistycznych obszarach, skierowanych albo do dorosłych członków rodzin – rodziców (np. warsztat „Asertywny rodzic”, blok warsztatów profilaktycznych obejmujących tematykę przeciwdziałania przemocy, profilaktyki uzależnień), albo do dzieci i młodzieży (np. wsparcie psychiatryczne, sprofilowane warsztaty rozwoju zainteresowań), albo dla całych rodzin (np. warsztaty „Finanse w rodzinie” czy „Budowanie więzi rodzinnych”).

Równoległe do działań prowadzonych w ramach pakietu podstawowego i rozszerzonego, realizowana jest praca środowiskowo-rodzinna poprzez realizację spotkań kręgów rodzinnych, prowadzenie działań animacyjnych i organizację wydarzeń społecznościowych, organizację sieci współpracy w społecznościach, tworzenie projektów rozwojowych dla każdej z rodzin. Celem tych działań jest budowanie więzi i współpracy między wspieranymi rodzinami, wzajemne motywowanie się do kontynuacji wysiłków na rzecz zmiany sytuacji życiowej. Ważną rolę we wsparciu rodzin pełni asystent rodziny, który towarzyszy jej w realizacji wyznaczonych celów, obserwuje postępy, podpowiada możliwe rozwiązania i wspólnie z rodziną uzgadnia ewentualne zmiany w ramach wcześniej przyjętej ścieżki wsparcia.

Model został wybrany do skalowania ponieważ:

1. Wpisuje się w międzynarodowe, europejskie i krajowe polityki/strategie dot. integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym dzieci:

- Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju ONZ – wskazuje, że ludzie stanowią centrum jej zainteresowania, a eliminacja ubóstwa i głodu, pełne wykorzystanie indywidualnego potencjału w poczuciu godności i równości szans oraz życie w zdrowym środowisku to główne wyzwania i warunki zrównoważonego rozwoju. Agenda obejmuje 17 celów zrównoważonego rozwoju. Na pierwszym miejscu wskazano wyeliminowanie ubóstwa we wszystkich jego formach na całym świecie. Ma temu służyć m.in. zadanie 3 w ramach którego, należy wdrożyć właściwych dla poszczególnych krajów systemy i mechanizmy dla wszystkich ludzi, włącznie z najniższymi klasami społecznymi oraz objąć nimi jak największą liczbę ludzi ubogich i szczególnie narażonych.

- Europejski Filar Praw Socjalnych – w rozdziale ochrona socjalna i integracja społeczna społeczne wskazuje, że dzieci mają prawo do ochrony przed ubóstwem, a dzieci ze środowisk znajdujących się w niekorzystnej sytuacji mają prawo do szczególnych środków służących zwiększeniu równości szans.

- Strategia UE na rzecz praw dziecka – jednym z 6 obszarów w tematycznych jest „Włączenie społeczno-gospodarcze, zdrowie i edukacja: UE, która zwalcza ubóstwo dzieci, promuje integracyjne i przyjazne dzieciom społeczeństwa, systemy opieki zdrowotnej i edukacji”. W Strategii wskazano, że „Każde dziecko ma prawo do odpowiedniego poziomu życia i równych szans, począwszy od najwcześniejszego etapu życia. Wzmocnienie włączenia społeczno-gospodarczego dzieci ma zasadnicze znaczenie dla rozwiązania problemu przenoszenia z pokolenia na pokolenie ubóstwa i niekorzystnego położenia. W tym kontekście zasadnicze znaczenie ma ochrona socjalna i wsparcie rodzin”.

- Zalecenie Rady (UE) 2021/1004 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci, które zaleca państwom członkowskim, aby zagwarantowały dzieciom w potrzebie (m.in. dzieci znajdujące się w niepewnej sytuacji rodzinnej) skuteczny i bezpłatny dostęp do wysokiej jakości wczesnej edukacji i opieki, kształcenia i zajęć w szkole, opieki zdrowotnej oraz skuteczny dostęp do zdrowego odżywiania i odpowiednich warunków mieszkaniowych. Celem zalecenia jest zapobieganie wykluczeniu społecznemu i zwalczanie go przez

zapewnienie dzieciom w potrzebie dostępu do kluczowych usług poprzez zwalczanie ubóstwa dzieci i wspieranie równości szans. Aby zapewnić skuteczny dostęp do tych usług, państwa członkowskie powinny organizować i świadczyć takie usługi albo zapewniać odpowiednie świadczenia, dzięki którym rodzice lub opiekunowie dzieci w potrzebie będą w stanie pokryć koszty tych usług.

- Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), który wszedł w życie w lutym 2021 r. Dwa z sześciu filarów określonych w RRF przyczynią się do zwalczania ubóstwa i wykluczenia społecznego: filar dotyczący spójności społecznej i terytorialnej oraz filar dotyczący polityki na rzecz następnego pokolenia, dzieci i młodzieży.

- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu.

Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 – stanowi ramy strategiczne dla działań służących dalszemu ograniczaniu ubóstwa, rozwijaniu usług społecznych oraz wspieraniu integracji społecznej, w tym w obszarze przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz w obszarze wspierania osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz działania podmiotów ekonomii społecznej.

- Strategia Rozwoju Usług Społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.) – celem dokumentu jest deinstytucjonalizacja, która zakłada przejście od opieki o charakterze instytucjonalnym do opieki świadczonej w środowisku rodzinnym i społeczności lokalnej, m. in. w zakresie rozwoju usług profilaktycznych i bezpośrednich usług środowiskowych wspierających dzieci i rodzinę.

2. Został zarekomendowany do upowszechnienia na szerszą skalę po przeprowadzeniu zewnętrznego badania ewaluacyjnego w zakresie oceny konkursu dotyczącego przeciwdziałania ubóstwu.

Model został objęty badaniem ewaluacyjnym, którego wyniki zostały przedstawione w „Raporcie końcowym z badania w zakresie innowacji społecznych oraz oceny konkursu dotyczącego przeciwdziałania ubóstwu”. Jego efekty oceniono pozytywnie. Jego szczególną zaletą jest terapeutyczne oddziaływanie, dzięki któremu w rodzinie nastąpiła zmiana schematu radzenia sobie z sytuacjami kryzysowymi, trudnymi. Dotychczas bierna postawa życiowa zmieniła się na aktywną, opartą na poczuciu sprawstwa i wpływu na własne życie, a także własnej samoświadomości. Po otrzymaniu wsparcia członkowie rodzin byli w stanie szybciej zidentyfikować problem

i zgłosić się w razie konieczności po odpowiednią pomoc, zanim problem wymknie się spod ich kontroli. Poprawiły się też relacje w kontaktach z formalnymi instytucjami wsparcia. W efekcie modelu powstał zespół zaangażowanych specjalistów, którzy w konsensusie, bardzo ściśle współpracując, wspierają wielowymiarowo a jednocześnie w sposób spersonalizowany, rodziny zgodnie z zasadą empowerment. I to właśnie taki standard pracy został uznany przez ewaluatorów za jego szczególny atut, który stanowi o jego innowacyjności. Zauważyli też oni, że zastosowaniu modelu na szerszą skalę sprzyjać będzie tworzenie Centrum Usług Społecznych (CUS), które w swojej filozofii działania odwołują się do tworzenia kompleksowej palety usług.

Model został zarekomendowany do upowszechnienia na szerszą skalę w ramach FERS w formie przeprowadzenia pilotażu w większej liczbie gmin. Rekomendacje z ewaluacji zostały przyjęte przez KM POWER.

Planowany kwartał ogłoszenia konkursu: III 2023

Planowany miesiąc rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie: VII 2023

Tryb realizacji naboru:

- **zamknięty**

Czy w ramach konkursu będą wybierane projekty grantowe?:

- **Nie**

Rodzaj sposobu rozliczenia projektu/ów:

- **Inne**

Planowana alokacja (PLN): 40 000 000

Wymagany wkład własny beneficjenta:

- **Nie**

Minimalny procentowy udział wkładu własnego w finansowaniu wydatków

kwalifikowalnych projektu: Nie dotyczy

Cross-financing:

- Kwota: 6 000 000 PLN
- 15%

Rodzaj planowanych wydatków w ramach cross-finansingu:

- adaptacje oraz prace remontowe pomieszczeń służących do udzielania wsparcia na rzecz rodzin (np. placówki wsparcia dziennego dla dzieci).

Główne grupy docelowe:

- rodziny dotknięte problemem dziedziczenia biedy (dzieci, rodzice, partnerzy rodziców mieszkający z rodziną, dziadkowie zamieszkujący z rodziną, itp.),
- społeczność lokalna wokół rodzin,
- lokalne instytucje, np. szkoły, organizacje tzw. trzeciego sektora działające w sferze integracji społecznej, włączenia społecznego, aktywizacji zawodowej czy wspierania rozwoju dzieci i młodzieży oraz ich pracownicy,
- personel partnerstwa zaangażowany w udzielanie wsparcia rodzinom lub koordynację działań ukierunkowanych na wsparcie rodziny.

Zakładane efekty Konkursu wyrażone wskaźnikami (w podziale na płeć i ogółem)

Wskaźniki Rezultatu

1. Nazwa wskaźnika: Liczba przeskalowanych innowacji społecznych

Wartość docelowa dla naboru: 1

2. Nazwa wskaźnika: Liczba gmin, które wprowadziły do lokalnej praktyki model wzmacniania kapitału rodzin, oparty na wypracowanych w ramach projektu narzędziach wspierania rodziny oraz współpracy instytucjonalnej.

Wartość docelowa dla naboru: 13

Wskaźniki Produktu

1. Nazwa wskaźnika: liczba innowacji społecznych podlegających skalowaniu

Wartość docelowa dla naboru: 1

2. Nazwa wskaźnika: Liczba gmin skalujących model

Wartość docelowa dla naboru: 13

Szczegółowe kryteria wyboru projektów

Kryteria dostępu:

1. Projekt realizowany jest w partnerstwie składającym się z minimalnie dwóch a maksymalnie z czterech podmiotów, w którego skład wchodzi co najmniej:

- gmina lub jej jednostka organizacyjna, w której kompetencjach leży świadczenie usług z zakresu pomocy społecznej na obszarze realizacji projektu – jako partner wiodący,

oraz

- organizacja pozarządowa lub inny podmiot wskazany w art. 3 ust. 3 Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 roku, która/-y posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w działalności na rzecz dzieci i młodzieży na polu włączenia społecznego lub wspierania rozwoju/wyrównywania szans, zdobyte na obszarze realizacji projektu lub jego bliskiego sąsiedztwa rozumianego jako gmina lub powiat sąsiadująca/-y z obszarem realizacji projektu.

Opis i uzasadnienie kryterium:

Efektywne zastosowanie modelu „Wygrana rodzina” na obszarze realizacji projektu wymaga współdziałania instytucji z sektora publicznego i pozarządowego, połączenia wiedzy i doświadczenia z różnych dziedzin, obszarów działalności, jak również dobrej znajomości lokalnych uwarunkowań. Liderowanie partnerstwu przez samorząd lokalny zapewni kontynuację przedsięwzięcia po ustaniu finansowania w ramach projektu i umożliwi wdrożenie modelu do lokalnej praktyki. Ograniczenie liczby partnerów na zapewnić realne partnerskie współdziałanie i sprawne zarządzanie partnerstwem.

Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku.

Stosuje się do typu/typów projektu: 1

Czy treść wniosku o dofinansowanie w części dotyczącej spełniania kryterium może być uzupełniana lub poprawiana w zakresie określonym w regulaminie wyboru projektów (na podstawie art. 55 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027)? :

- Tak

2. Wnioskodawca (partner wiodący) złożył nie więcej niż 1 wniosek o dofinansowanie w ramach konkursu.

Opis i uzasadnienie kryterium:

Celem konkursu jest to, aby model był wykorzystany na szerszą skalę, przy czym powinien on być dostosowany do specyficznych uwarunkowań konkretnego lokalnego środowiska. Kryterium ma spowodować koncentrację uwagi i wysiłków lokalnego samorządu na jednym przedsięwzięciu, tak aby skutecznie i efektywnie doprowadzić do trwałej zmiany sytuacji w zakresie przeciwdziałania dziedziczeniu biedy na danym terytorium.

Ponadto, kryterium umożliwia przyznanie dofinansowania większej liczbie wnioskodawców, dzięki czemu większa liczba miejsc w Polsce, dotkniętych problemem dziedziczenia biedy, zyska szansę na zahamowanie tego zjawiska.

Kryterium weryfikowane na podstawie danych będących w dyspozycji ION.

Stosuje się do typu/typów projektu: 1

Czy treść wniosku o dofinansowanie w części dotyczącej spełniania kryterium może być uzupełniana lub poprawiana w zakresie określonym w regulaminie wyboru projektów (na podstawie art. 55 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027)?:

- Nie
  3. Zaplanowany przez wnioskodawcę okres realizacji projektu wynosi minimalnie 24 miesiące a maksymalnie 36 miesięcy. ION może wyrazić zgodę na zmianę okresu realizacji w trakcie realizacji projektu.

Opis i uzasadnienie kryterium:

Efektywne wprowadzenie w życie systemu wsparcia dla rodzin, które wymagają wzmocnienia kapitału społecznego, to proces długotrwały, a pierwsze miarodajne rezultaty podejmowanych działań można zaobserwować wraz z upływem czasu. Odpowiednio dobrany czas realizacji projektu pozwoli wnioskodawcom właściwie zaplanować proces wprowadzenia w życie modelu na obszarze realizacji projektu.

Proponowany interwał czasu jest wystarczający, aby zrealizować wszystkie niezbędne etapy projektu, np. etap rekrutacji rodzin, etap udzielania im bezpośredniego wsparcia, etap badania skuteczności tej pomocy, a także podjąć odpowiednie działania zaradcze w przypadku wystąpienia trudności.

ION może wyrazić zgodę na zmianę okresu realizacji w trakcie realizacji projektu.

Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.

Stosuje się do typu/typów projektu: 1

Czy treść wniosku o dofinansowanie w części dotyczącej spełniania kryterium może być uzupełniana lub poprawiana w zakresie określonym w regulaminie wyboru projektów (na podstawie art. 55 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027)?:

- Nie
  4. Wnioskodawca zaplanował we wniosku o dofinansowanie wsparcie dla rodzin zgodnie z modelem „Wygrana rodzina”.

Opis i uzasadnienie kryterium:

Zaplanowanie wsparcia w projekcie zgodnie ze skalowanym modelem jest niezbędne w tym typie operacji. Pozwoli to na zaplanowanie działań, które zostały przetestowane oraz ocenione jako skuteczne, również w procesie zewnętrznej ewaluacji.

Opis modelu stanowić będzie załącznik do regulaminu konkursu.

Kryterium jest niezbędne, aby zagwarantować, że rodziny otrzymają pomoc w oparciu o interdyscyplinarny, kompleksowy i skoordynowany lokalny system wsparcia, osadzony na działaniach środowiskowych i tzw. pracy na potencjałach.

ION zastrzega sobie możliwość wprowadzania modyfikacji projektu (względem pierwotnych założeń modelu) w trakcie jego realizacji na wniosek beneficjenta, który wykaże konieczność ich wprowadzenia w celu lepszej odpowiedzi na potrzeby grupy docelowej oraz specyfikę danego obszaru.

Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.

Stosuje się do typu/typów projektu: 1

Czy treść wniosku o dofinansowanie w części dotyczącej spełniania kryterium może być uzupełniana lub poprawiana w zakresie określonym w regulaminie wyboru projektów (na podstawie art. 55 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027)?:

- Tak
  5. Projekt dotyczy określonego terytorium zdegradowanego społecznie i fizycznie, na terenie którego występuje koncentracja ubóstwa oraz negatywnych zjawisk i stan ten „przenosi się” na następne pokolenia. We wniosku wskazano obiektywne i weryfikowalne dane (np. wynikające z regionalnych czy lokalnych badań, prowadzonych w oparciu o metody dostosowane do lokalnych uwarunkowań), które obrazują, że wskazane terytorium spełnia ww. definicję.

Opis i uzasadnienie kryterium:

Kryterium sprawi, że wsparcie zostanie skierowane dokładnie w te rejony, gdzie faktycznie występuje w szerszej skali zjawisko dziedziczenia biedy a nie generalnie problem ubóstwa, wykluczenia społecznego. Przede wszystkim uwzględnia się tutaj miasta po likwidacji dużego zakładu pracy lub wydzielone części miast (co najmniej dwa przylegające do siebie kwartały ulic), na terenie których stopa biedy jest znacząco wyższa niż średnia dla danego obszaru z innych specyficznych przyczyn, np. degradacja mieszkaniowa, wysoki poziom patologii. Wnioskodawca musi dowieść na podstawie właściwie dobranych, specyficznych wskaźników (standardowe takie jak np. stopa bezrobocia czy stopa biedy są niewystarczające), że rzeczywiście dane terytorium jest dotknięte problemem międzypokoleniowej transmisji biedy.

Na etapie realizacji projektu ION dopuszcza możliwość rozszerzenia terytorium realizacji projektu na uzasadniony wniosek beneficjenta.

Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.

Stosuje się do typu/typów projektu: 1

Czy treść wniosku o dofinansowanie w części dotyczącej spełniania kryterium może być uzupełniana lub poprawiana w zakresie określonym w regulaminie wyboru projektów (na podstawie art. 55 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027)?:

- Tak

6. W ramach projektu wnioskodawca zaplanował co najmniej następujące działania:

- dostosowanie modelu do lokalnych uwarunkowań oraz zbudowanie lokalnej koalicji na rzecz jego wprowadzenia w życie na obszarze realizacji projektu;
- rekrutacja rodzin, które wymagają wzmocnienia kapitału społecznego, i przeprowadzenie diagnozy ich potrzeb;
- realizacja lokalnego systemu wsparcia dla zrekrutowanych rodzin, zgodnie z modelem;
- podjęcie działań, które zapewnią wprowadzenie modelu do praktyki w lokalnym środowisku, co oznacza kontynuację działań opartych na wypracowanych w okresie realizacji projektu narzędziach wspierania rodziny oraz współpracy instytucjonalnej.

Opis i uzasadnienie kryterium:

Wskazane działania są niezbędne dla skutecznej realizacji celu konkursu – wyskalowania modelu wzmocnienia kapitału społecznego rodzin „Wygrana rodzina”. Dzięki temu przedsięwzięcie to, które zostało wypracowane w ramach PO WER a test pokazał, że przynosi oczekiwane wyniki, będzie mogło być zastosowane na szerszą skalę.

Wnioskodawca musi dokładnie przemyśleć oraz precyzyjnie zaplanować swoje działania w zakresie wprowadzenia w życie modelu już na etapie wniosku o dofinansowanie.

Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.

Stosuje się do typu/typów projektu: 1

Czy treść wniosku o dofinansowanie w części dotyczącej spełniania kryterium może być uzupełniana lub poprawiana w zakresie określonym w regulaminie wyboru projektów (na podstawie art. 55 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027)?:

- Tak

7. Wnioskodawca zaplanował we wniosku o dofinansowanie, że zrekrutuje do udziału w projekcie co najmniej 15 rodzin.

Opis i uzasadnienie kryterium:

Wskazana w kryterium liczba rodzin jest optymalna ze względu na skuteczność wsparcia, jakie ma być udzielane w ramach modelu. Wynika to z doświadczeń z projektu testującego skalowany model. Jednocześnie jest to wartość, która pozwoli uruchomić proces rewitalizacji społecznej na terytorium realizacji projektu.

Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.

Stosuje się do typu/typów projektu: 1

Czy treść wniosku o dofinansowanie w części dotyczącej spełniania kryterium może być uzupełniana lub poprawiana w zakresie określonym w regulaminie wyboru projektów (na podstawie art. 55 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027)?:

- Nie

8. Wartość projektu określona we wniosku o dofinansowanie nie może być mniejsza niż 200 tys. euro¹ oraz większa niż 3 000 000 PLN.

Opis i uzasadnienie kryterium:

Na podstawie doświadczeń z projektu testującego skalowany model przewiduje się, że dla efektywnego wprowadzenia w życie modelu, biorąc pod uwagę minimalny okres realizacji projektu oraz liczbę rodzin, konieczne jest dofinansowanie wyższe niż

---

¹ do przeliczenia stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez KE, aktualny na dzień ogłoszenia naboru (https://commission.europa.eu/funding-tenders/procedures-guidelines-tenders/information-contractors-and-beneficiaries/exchange-rate-infoeuro_en)

200 tys. euro. Natomiast maksymalna kwota 3 mln PLN pozwoli pokryć wszystkie niezbędne koszty w przypadku projektów, które zostały zaplanowane na maksymalny okres realizacji i również wynika z doświadczeń modelu bazowego.

ION zastrzega sobie możliwość zwiększenia budżetu projektu w trakcie jego realizacji.

Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.

Stosuje się do typu/typów projektu: 1

Czy treść wniosku o dofinansowanie w części dotyczącej spełniania kryterium może być uzupełniana lub poprawiana w zakresie określonym w regulaminie wyboru projektów (na podstawie art. 55 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027)?:

- Nie

Kryteria premiujące:

1. W projekcie zaplanowano zatrudnienie w wymiarze co najmniej 0,5 etatu osoby z niepełnosprawnością, na czas nie krótszy niż połowa okresu realizacji projektu .

Waga: 10 punktów

Opis i uzasadnienie kryterium:

Kryterium ma na celu promowanie zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w projektach współfinansowanych ze środków UE. Spełnienie kryterium nie będzie możliwe poprzez oddelegowanie już zatrudnionej osoby do realizacji projektu.

Osoba z niepełnosprawnością może być zaangażowana zarówno do realizacji zadań merytorycznych, jak i administracyjnych.

Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie.

Stosuje się do typu/typów projektu: 1

2. Obszar realizacji projektu leży na terenie miasta z listy miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, o których mowa w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030.

Waga: 5 punktów

Opis i uzasadnienie kryterium:

Kryterium ma na celu zachęcenie gmin, na terenie których położone są miasta wskazane w kryterium, do wzięcia udziału w naborze i ze względu na ich trudną sytuację społeczno-gospodarczą zwiększenie ich szans na otrzymanie dofinansowania.

Kryterium weryfikowane na podstawie Zaktualizowanej imiennej listy 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze (dostępna na stronie <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego>) i zapisów wniosku o dofinansowanie.

Stosuje się do typu/typów projektu: 1

Podpis osoby upoważnionej do podejmowania decyzji w zakresie Roczego Planu Działania:

.....

Miejscowość, data

Podpis osoby upoważnionej

.....

Data zatwierdzenia fiszki w ramach Roczego Planu Działania